

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

NPRU

Nakhon Pathom
Rajabhat University

รูปแบบการสอน
รูปแบบการเรียนรู้การสอน
(Instructional Model)

รูปแบบการเรียนรู้การสอน

สภาพ ของการเรียนรู้การสอนที่
ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งจัดระเบียบ
ไว้ตามแนวคิด ทฤษฎี หลักการ

โดยมีการจัดกระบวนการหรือขั้นตอน
โดยอาศัย **วิธีสอนหรือเทคนิคการสอน** ให้

สภาพ ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปตามหลักการ

NPRU

Nakhon Pathom
Rajabhat University

ครูสอนโดยไม่ใช่รูปแบบการเรียนการสอน
ได้หรือไม่

การใช้รูปแบบการเรียนการสอน
ช่วยรับประกันได้ว่าการสอนจะทำให้
ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้สอดคล้องตาม
แนวคิด ทฤษฎี หลักการ
ที่แฝงในรูปแบบนั้น
(หรือสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เฉพาะ)

รูปแบบการสอน

1. ทฤษฎี หลักการแนวคิด

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

3. กระบวนการ

ประกอบด้วยขั้นตอนที่จัดลำดับไว้
ในขั้นตอนมีรายละเอียดของวิธีสอน
และเทคนิคในแต่ละขั้นตอน

4. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับ

1

รูปแบบการสอนมโนทัศน์
(Concept Attainment Model)

2

รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ
(Inquiry based Learning)

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน
(Problem based learning)

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน
(Project based learning)

5

รูปแบบจิ๊กซอว์
(Jigsaw)

1

รูปแบบการเรียนรู้การสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

แนวคิดของรูปแบบ

การเรียนรู้มโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดของสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นสามารถทำได้โดยหาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของสิ่งนั้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่ใช่และไม่ใช่สิ่งนั้นออกจากกันได้

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มโนทัศน์ของเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างเข้าใจ และสามารถให้คำนิยามของมโนทัศน์นั้นได้ด้วยตนเอง

1

รูปแบบการเรียนรู้การสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

กระบวนการเรียนรู้การสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเตรียมข้อมูลให้ผู้เรียนฝึกหัดจำแนก

- 1.1 ผู้สอนเตรียมข้อมูล 2 ชุด ชุดหนึ่งเป็นตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน อีกชุดหนึ่งไม่ใช่มโนทัศน์ของสิ่งที่ต้องการสอน
- 1.2 ในการเลือกตัวอย่างข้อมูล 2 ชุดข้างต้น ผู้สอนจะต้องเลือกหาตัวอย่างที่มีจำนวนมากพอที่จะครอบคลุมลักษณะของมโนทัศน์ที่ต้องการนั้น
- 1.3 ถ้ามโนทัศน์ยากหรือเป็นนามธรรม อาจใช้การยกตัวอย่างเรื่องสั้น ๆ ที่ผู้สอนแต่งขึ้นเองมานำเสนอแก่ผู้เรียน
- 1.4 ผู้สอนเตรียมสื่อการสอนที่เหมาะสมประกอบการนำเสนอตัวอย่างมโนทัศน์ เพื่อแสดงลักษณะต่าง ๆ ของมโนทัศน์ที่ต้องการสอนอย่างชัดเจน

1

รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 2 ผู้สอนอธิบายกติกาในการเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจ
ตรงกัน

ผู้สอนชี้แจงวิธีการเรียนรู้โดยอาจสาธิตวิธีการ
และให้ผู้เรียนลองทำตามจนเข้าใจ

1

รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 3 ผู้สอนเสนอข้อมูลตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอนและข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน ซึ่งกระทำได้หลายแบบจะขอเสนอ 2 แบบ ดังนี้

1

รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 3

แบบใช้ ไม่ใช่ ทีละชุด คือผู้สอนนำเสนอข้อมูลที่เป็นตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนทีละข้อมูลจนหมดทั้งชุด โดยบอกให้ผู้เรียนรู้ว่า เป็นตัวอย่างข้อมูลของสิ่งที่จะสอน แล้วตามด้วยการเสนอข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนจนครบทุกตัวอย่างเช่นกัน โดยบอกผู้เรียนว่าเป็นข้อมูลที่ไม่ใช่เป้าหมายที่จะสอน

ผู้เรียนจะต้องสังเกตตัวอย่างทั้ง 2 ชุด และคิดหาคุณสมบัติร่วมและคุณสมบัติที่แตกต่างกัน

1

รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 3

แบบใช้ ไม่ใช่แล้วตอบ คือผู้สอนเสนอข้อมูลตัวอย่างที่ใช้และ
ไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนทีละ 1 ข้อมูล แล้วเสนอข้อมูล
ที่เหลือทั้งหมดทีละข้อมูลพร้อมกับให้นักเรียนตอบว่าใช่หรือ
ไม่ใช่โดยมีผู้สอนคอยเฉลยให้ผู้เรียนทราบ

1

รูปแบบการเรียนรู้การสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เรียนบอกคุณสมบัตិเฉพาะของสิ่งที่ต้องการสอน

1

รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนสรุปให้คำจำกัดความของสิ่ง
ที่ต้องการสอน

เมื่อผู้เรียนได้รายการของคุณสมบัติเฉพาะของสิ่ง
ที่ต้องการสอนแล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันเรียบเรียงเป็น
นิยามหรือคำจำกัดความ

1

รูปแบบการเรียนรู้การสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 6 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายร่วมกันถึง
วิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการหาคำตอบเพื่อให้ผู้เรียน
ได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการคิดของตนเอง

2

รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based Learning)

แนวคิดของรูปแบบ

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนสามารถตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเองได้อย่างน่าเชื่อถือด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยเริ่มจากการตั้งคำถามในสิ่งที่ต้องการหาคำตอบ ตั้งสมมติฐาน รวบรวมข้อมูล และการสรุปใจความอย่างสมเหตุสมผล เพื่ออธิบายเหตุการณ์

2

รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based Learning)

แนวคิดของรูปแบบ

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนสามารถตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเองได้อย่างน่าเชื่อถือด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยเริ่มจากการตั้งคำถามในสิ่งที่ต้องการหาคำตอบ ตั้งสมมติฐาน รวบรวมข้อมูล และการสรุปใจความอย่างสมเหตุสมผล เพื่ออธิบายเหตุการณ์

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อให้ผู้เรียนมีกระบวนการค้นคว้าหาคำตอบ ประมวลข้อมูล และสรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง

2

รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based Learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ครูเตรียมปัญหาที่จะใช้ป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนคิดคำถาม
เพื่อหาคำตอบและอภิปราย

ตัวอย่าง

- ครูพิจารณาเนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ แล้ววิเคราะห์สร้างประเด็น
ปัญหาที่น่าสนใจเพื่อชวนให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากค้นคว้าหาคำตอบ
- เตรียมสื่อเพื่อนำเสนอให้นักเรียนเห็นปัญหา ไร่ความสนใจ กระตุ้นความ
ต้องการอยากหาคำตอบ เช่น อาจใช้ภาพยนตร์ คลิปเสียง การสาธิต สถานการณ์
จำลอง เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นปัญหาได้รวดเร็วและชัดเจนขึ้น

2

รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based Learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 2 ครูอธิบายข้อตกลงในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เข้าใจ
ตรงกัน

ตัวอย่าง

- ครูอธิบายให้นักเรียนรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง เช่นตั้งในฟังประเด็นปัญหาที่ครูอธิบายให้คิดหาเหตุผลในแง่มุมต่าง ๆ คิดตั้งข้อสมมติฐาน ตั้งคำถามครูเพื่อทดสอบสมมติฐานของตน รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อนำมาปรับข้อสมมติฐานของตนเอง และช่วยกันคิดเพื่อหาข้อสรุป

2

รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based Learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 3 ครูนำเสนอปัญหาที่เตรียมไว้

ตัวอย่าง

- ครูเล่าสถานการณ์หรือนำสิ่งต่าง ๆ ที่เตรียมไว้เพื่อบอกสถานการณ์ปัญหา ให้นักเรียนเข้าใจปัญหาตรงกัน

2

รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based Learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนคิดตั้งข้อสมมติฐานและรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่าง

- ครูให้นักเรียนตั้งคำถามซึ่งครูจะตอบเพียงใช่หรือไม่ใช่เท่านั้น เพื่อฝึกการสังเกตของนักเรียน
- ครูบันทึกสาระที่ได้จากคำถามและคำตอบไว้บนกระดาน
- นักเรียนคนหนึ่งอาจเป็นผู้ตั้งคำถามที่ต่อเนื่องกันก็คำถามก็ได้
- นักเรียนตัดสมมติฐานที่ไม่เป็นจริงออกหลังจากได้ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ

2

รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based Learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 5 ให้นักเรียนสรุปความเพื่ออธิบาย

ให้นักเรียนสรุปคำตอบที่ได้ด้วยการให้เหตุผลยืนยันสนับสนุนการตัดสินใจโดยอธิบายให้เพื่อนเข้าใจได้

2 รูปแบบการสอนแบบสืบสอบ (Inquiry based Learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

5Es

1. การสร้างความสนใจ
(Engagement)
2. การสำรวจและค้นคว้า
(Exploration)
3. การอธิบาย (Explanation)
4. การขยายความรู้
(Elaboration)
5. การประเมินผล (Evaluation)

7Es

1. การคาดหมาย (Expectation)
2. สิ่งล่อใจ (Enticement)
3. การเข้าร่วมกิจกรรม
(Engagement)
4. การอธิบาย (Explanation)
5. การค้นหา (Exploration)
6. การขยายความ (Extension)
7. หลักฐาน (Evidence)

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning)

แนวคิดของรูปแบบ

ปัญหาสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดภาวะงุนงง สงสัยและความต้องการที่จะแสวงหาความรู้เพื่อ ขจัดความสงสัยดังกล่าว การให้ผู้เรียนได้เผชิญ ปัญหาจริงหรือสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ และ ร่วมกันคิดหาทางแก้ปัญหาจะช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning)

แนวคิดของรูปแบบ

ปัญหาสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดภาวะงุนงง สงสัยและความต้องการที่จะแสวงหาความรู้เพื่อ ขจัดความสงสัยดังกล่าว การให้ผู้เรียนได้เผชิญ ปัญหาจริงหรือสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ และ ร่วมกันคิดหาทางแก้ปัญหา นั้นจะช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้เนื้อหาสาระหรือองค์ ความรู้ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาพร้อมกัน ได้พัฒนาทักษะกระบวนการในการแก้ปัญหา

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน
(Problem based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา

เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหาสามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่นักเรียนอยากรู้ อยากเรียนได้ และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน
(Problem based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา

นักเรียนจะต้องทำความเข้าใจกับปัญหาที่
ต้องการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนจะต้องสามารถอธิบาย
สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน
(Problem based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน
(Problem based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้

เป็นขั้นที่นักเรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามา
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอภิปรายผลและ
สังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสม
หรือไม่เพียงใด

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ นักเรียน

แต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเองและประเมินผลงานว่า
ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใดโดย
พยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่าง
อิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของ
ปัญหาอีกครั้ง

3

รูปแบบการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน
(Problem based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน

นักเรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้
และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย
นักเรียนทุกกลุ่มรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา
ร่วมกันประเมินผลงาน

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

แนวคิดของรูปแบบ

การเรียนการสอนที่ใช้โครงการเป็นหลัก โดยให้
ผู้เรียนร่วมมือกันทำโครงการที่ตนเองสนใจ ร่วมกันสำรวจ
สังเกตและกำหนดเรื่องที่น่าสนใจ วางแผนในการทำโครงการ
ร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลความรู้ที่จำเป็นและลงมือปฏิบัติตาม
แผนงานที่วางไว้จนได้ข้อค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ แล้วจึง
เขียนรายงานนำเสนอต่อสาธารณชน แล้วนำผลงานและ
ประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด
แล้วสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

แนวคิดของรูปแบบ

การเรียนการสอนที่ใช้โครงการเป็นหลัก โดยให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำโครงการที่ตนเองสนใจ ร่วมกันสำรวจ สังเกตและกำหนดเรื่องที่น่าสนใจ วางแผนในการทำโครงการ ร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลความรู้ที่จำเป็นและลงมือปฏิบัติตาม แผนงานที่วางไว้จนได้ข้อค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ แล้วจึง เขียนรายงานนำเสนอต่อสาธารณชน แล้วนำผลงานและ ประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด แล้วสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการดำเนินงานตามแผนงาน และขั้นตอนที่วางไว้อย่างเป็นระบบซึ่งอาจเป็นแบบ เดี่ยวหรือแบบกลุ่มก็ได้โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียน

- การทำงานเป็นทีม
- เนื้อหาควบคุมกระบวนการ
- แสวงหาความรู้อย่างอิสระตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

- 1) โครงงานสำรวจข้อมูล
- 2) โครงงานการค้นคว้าทดลอง
- 3) โครงงานศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดใหม่
- 4) โครงงานสิ่งประดิษฐ์

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ

ผู้สอนเสนอสถานการณ์หรือตัวอย่างที่เป็นปัญหาและกระตุ้นให้ผู้เรียนหาวิธีการแก้ปัญหาหรือช่วยผู้เรียนต้องการเรียนรู้ในเรื่องที่กำหนด

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน

ผู้สอนแนะนำผู้เรียนให้กำหนดจุดมุ่งหมายให้
ชัดเจนว่าเรียนเพื่ออะไรและจัดทำโครงการเพื่อ
แก้ปัญหาอะไร

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 3 วางแผนและวิเคราะห์โครงงาน

ให้ผู้เรียนวางแผนแก้ปัญหาซึ่งจะเป็นโครงงานเดี่ยวหรือกลุ่มก็ได้แล้ว
เสนอแผนการดำเนินงานให้ผู้สอนพิจารณาให้คำแนะนำช่วยเหลือและ
ข้อเสนอแนะโดยผู้เรียนจะต้องเขียนโครงงานซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. ชื่อโครงงาน	5. ที่ปรึกษา	9. งบประมาณ
2. หลักการและเหตุผล	6. แหล่งความรู้	10. วิธีดำเนินการ
3. วัตถุประสงค์	7. สถานที่ดำเนินการ	11. เครื่องมือที่ใช้
4. ผู้รับผิดชอบ	8. ระยะเวลาดำเนินการ	12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 4 ลงมือปฏิบัติหรือแก้ปัญหา

ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยมีผู้สอนคอยสังเกต ติดตาม และให้คำแนะนำให้ผู้เรียนได้สังเกต รวบรวม ข้อมูล บันทึกผล แก้ปัญหาการทำงาน จัดประชุมปรึกษาหารือและ รายงานความก้าวหน้าเป็นระยะ

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 5 ประเมินผล

ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักการประเมินผลการดำเนินงานของตนเอง ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังดำเนินงาน คือ ก่อนดำเนินงานมีสภาพปัญหา ความพร้อม และ ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอย่างไรบ้าง ระหว่างดำเนินงานพบปัญหาและมีการแก้ปัญหา ใดบ้าง มีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานอย่างไร และหลักดำเนินงานมีผลงาน หรือผลการศึกษาอะไร เป็นที่พอใจของผู้ดำเนินงานอย่างไร ผลการดำเนินงานเป็น ประโยชน์มากน้อยเพียงใด และผู้ดำเนินโครงการจะพัฒนาปรับปรุงการดำเนิน โครงงานให้ดีขึ้นได้อย่างไรบ้าง ในการประเมินผลงานสามารถให้เพื่อน ผู้ปกครอง ครู มีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยใช้แบบประเมินผลที่กำหนด

4

รูปแบบการสอนที่ใช้โครงงาน (Project based learning)

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

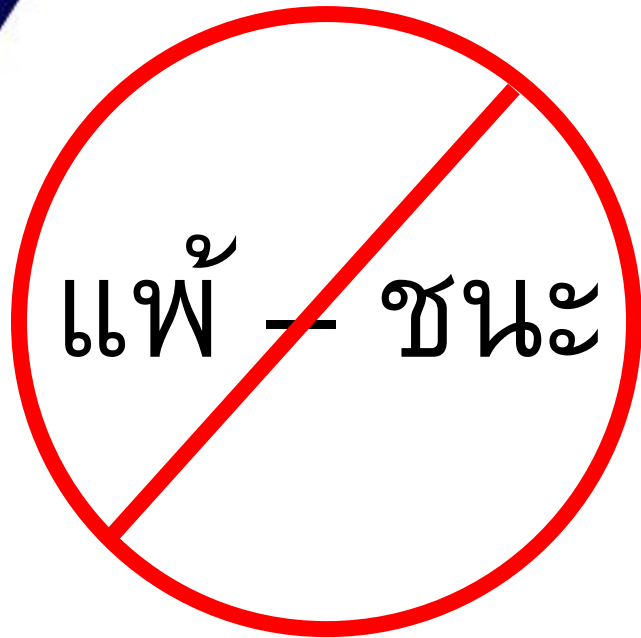
ขั้นที่ 6 สรุป รายงานผล และนำเสนอ

ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลสรุปผลและเขียนรายงานแล้ว ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานโดยแสดงข้อมูลให้เห็นเป็นรูปธรรม ด้วยการ ใช้ แผนภาพ แผนภูมิ กราฟ แบบจำลอง หรือของจริงจากการดำเนินงาน และอาจใช้การจัดนิทรรศการเป็นการนำเสนอก็ได้

5 รูปแบบจิ๊กซอว์
(Jigsaw)

ทฤษฎี หลักการ แนวคิดของรูปแบบ

ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน

เป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้ง
ทางด้านจิตใจและสติปัญญา
หลักการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ
คือ ฟังพา หาหรือ ตรวจสอบ
ปฏิสัมพันธ์ วิเคราะห์กลุ่ม

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเอง
และด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ

รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร
ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะ
การแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหาและอื่น ๆ

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

1. ผู้เรียนจัดกลุ่มความสามารถ

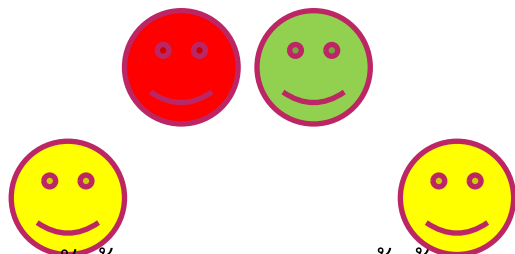
(เก่ง กลาง อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า
กลุ่มบ้านของเรา (home group)

Home Group

กลุ่ม ก

หัวข้อ 1

หัวข้อ 2

หัวข้อ 3

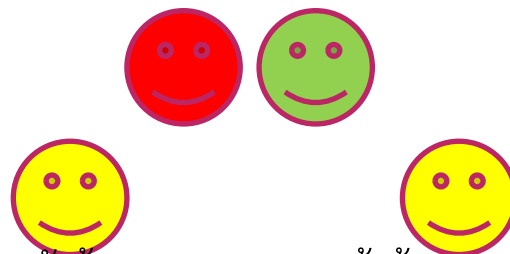
หัวข้อ 4

Home Group

กลุ่ม ข

หัวข้อ 1

หัวข้อ 2

หัวข้อ 3

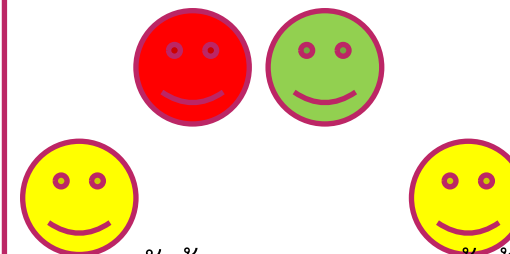
หัวข้อ 4

Home Group

กลุ่ม ค

หัวข้อ 4

หัวข้อ 3

หัวข้อ 2

หัวข้อ 1

5 รูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw)

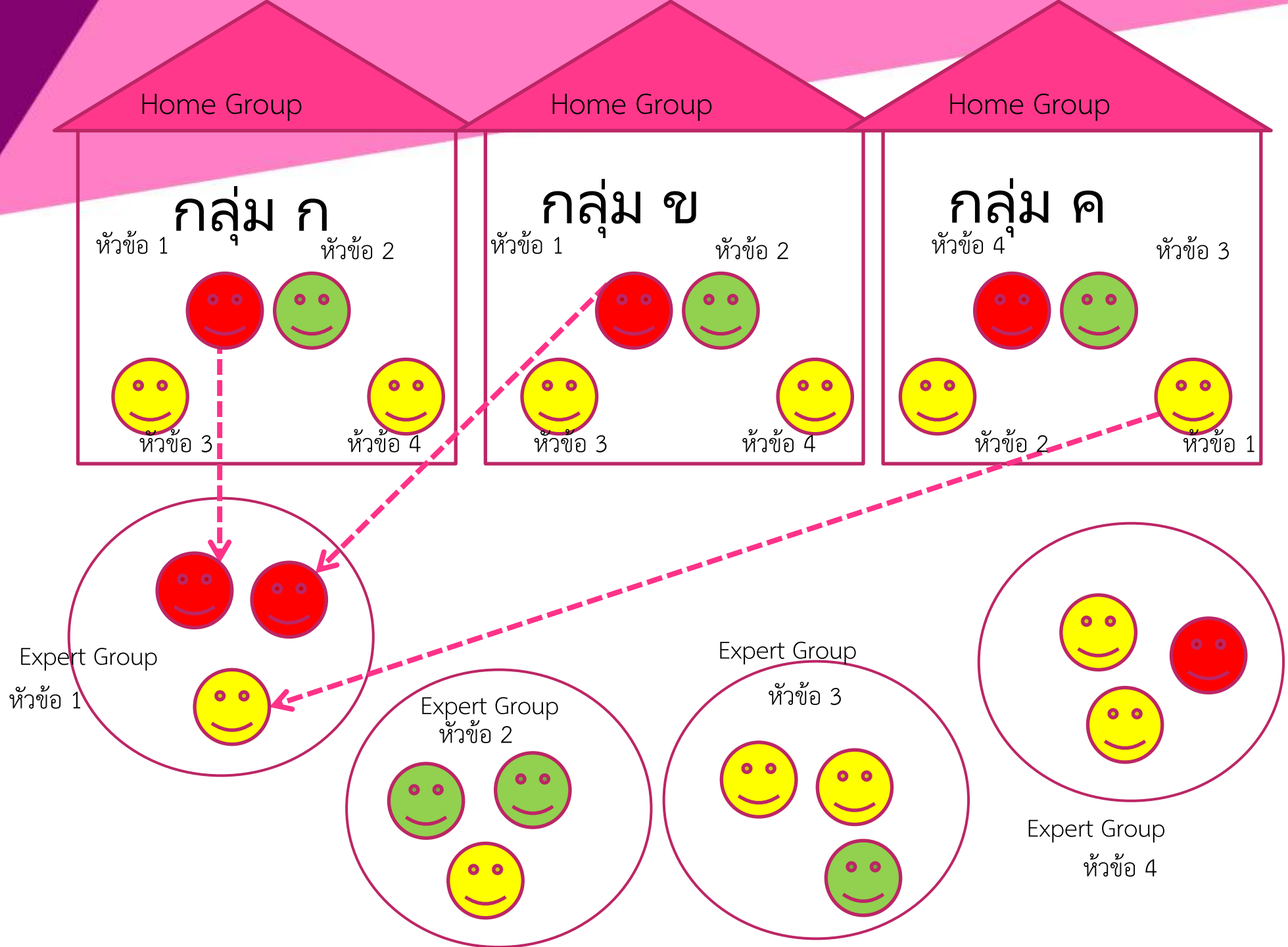
กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

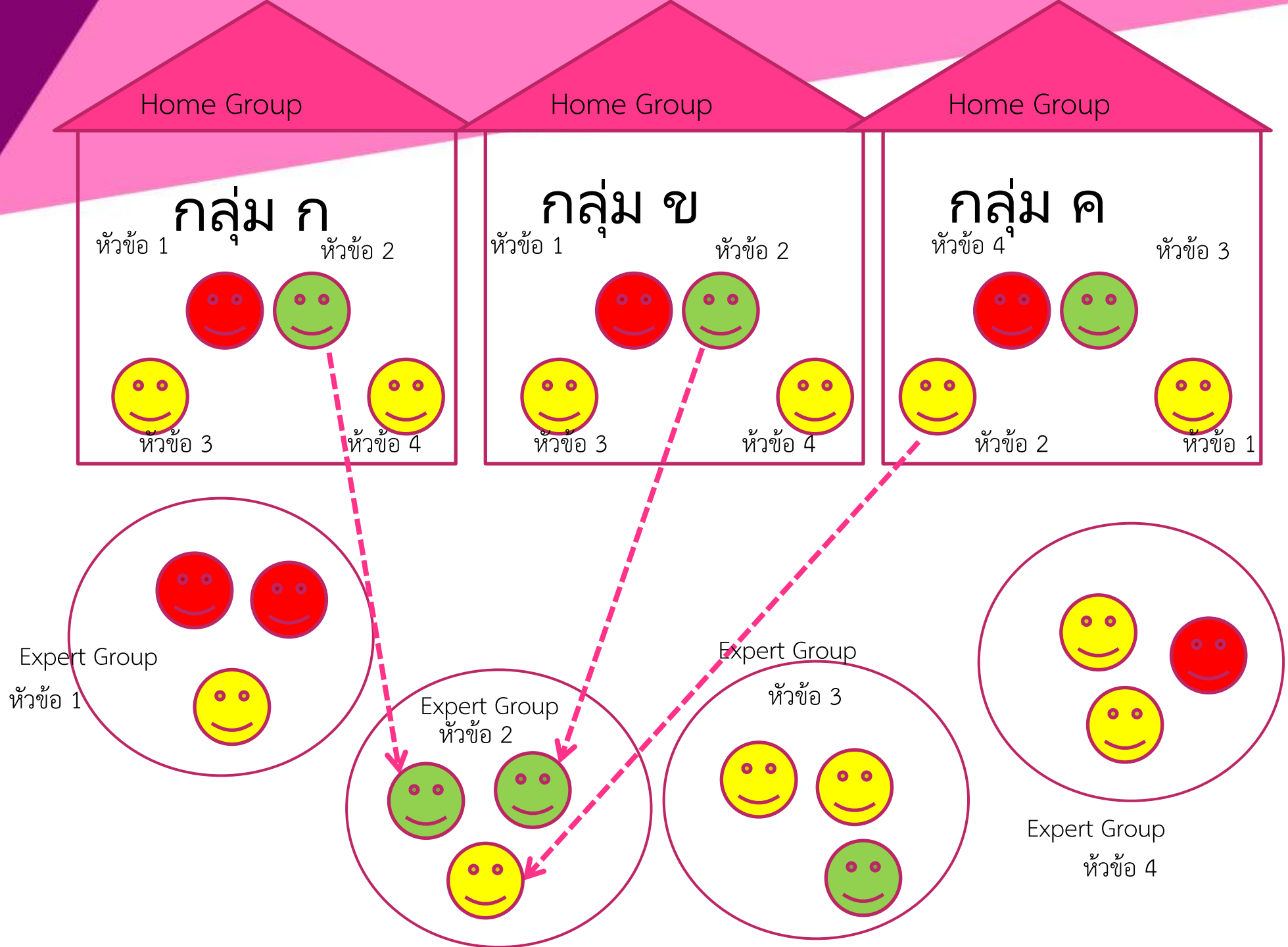
2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับ

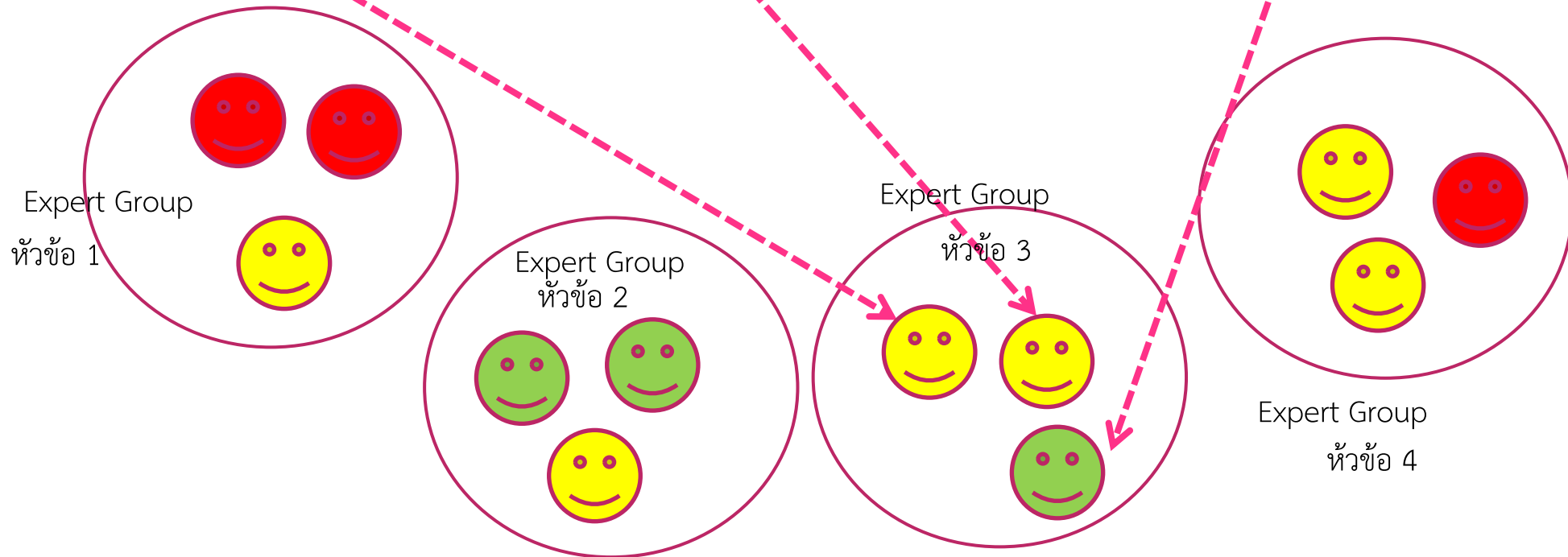
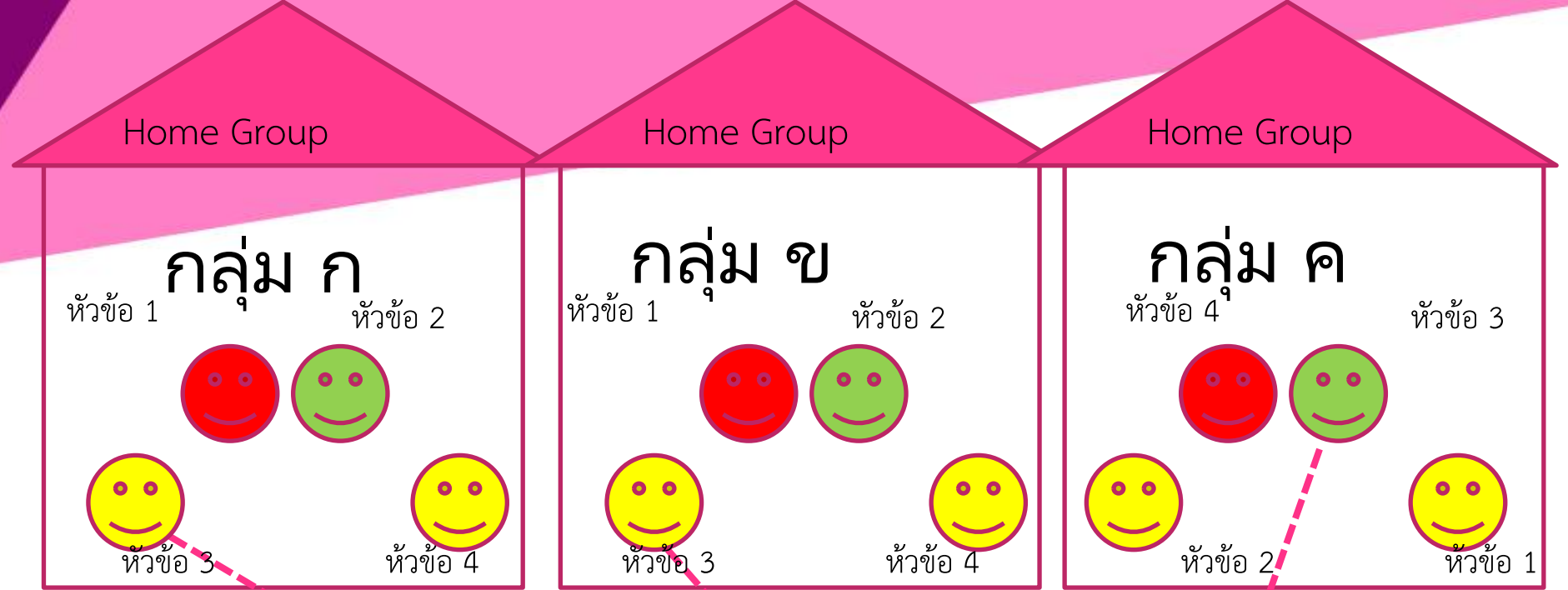
มอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน
(เปรียบเสมือนได้ชิ้นส่วนของภาพตัดต่อคนละ
1 ชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ได้รับ
มอบหมาย

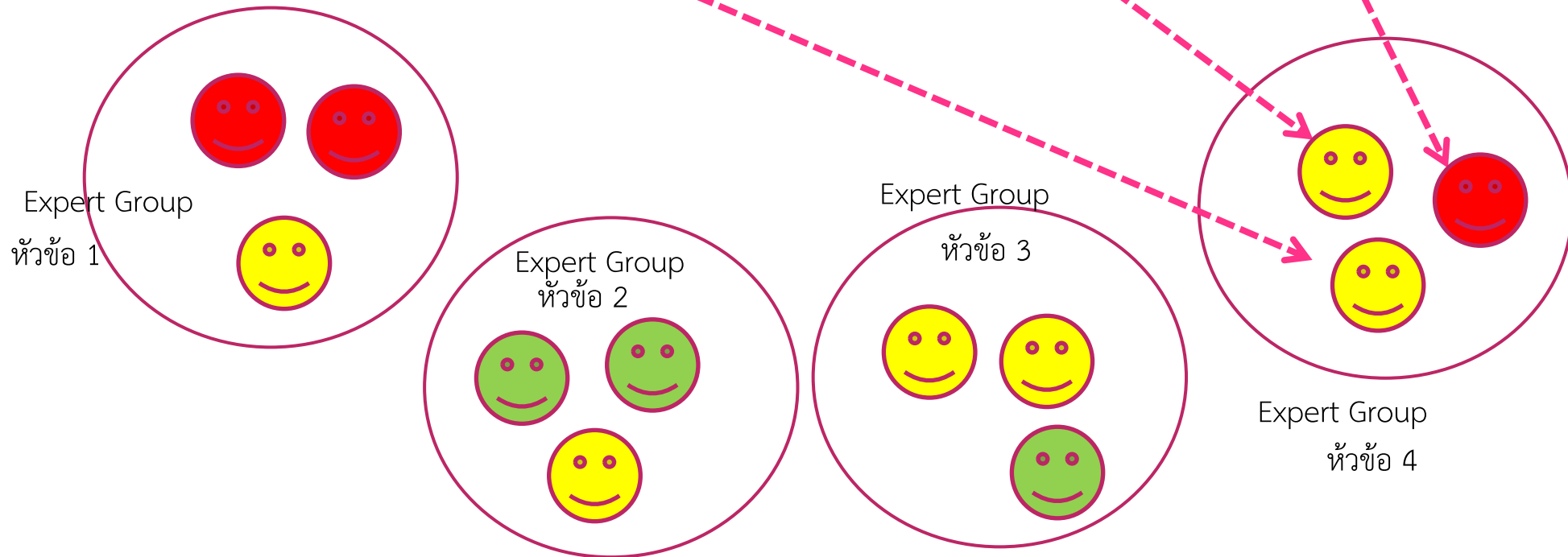
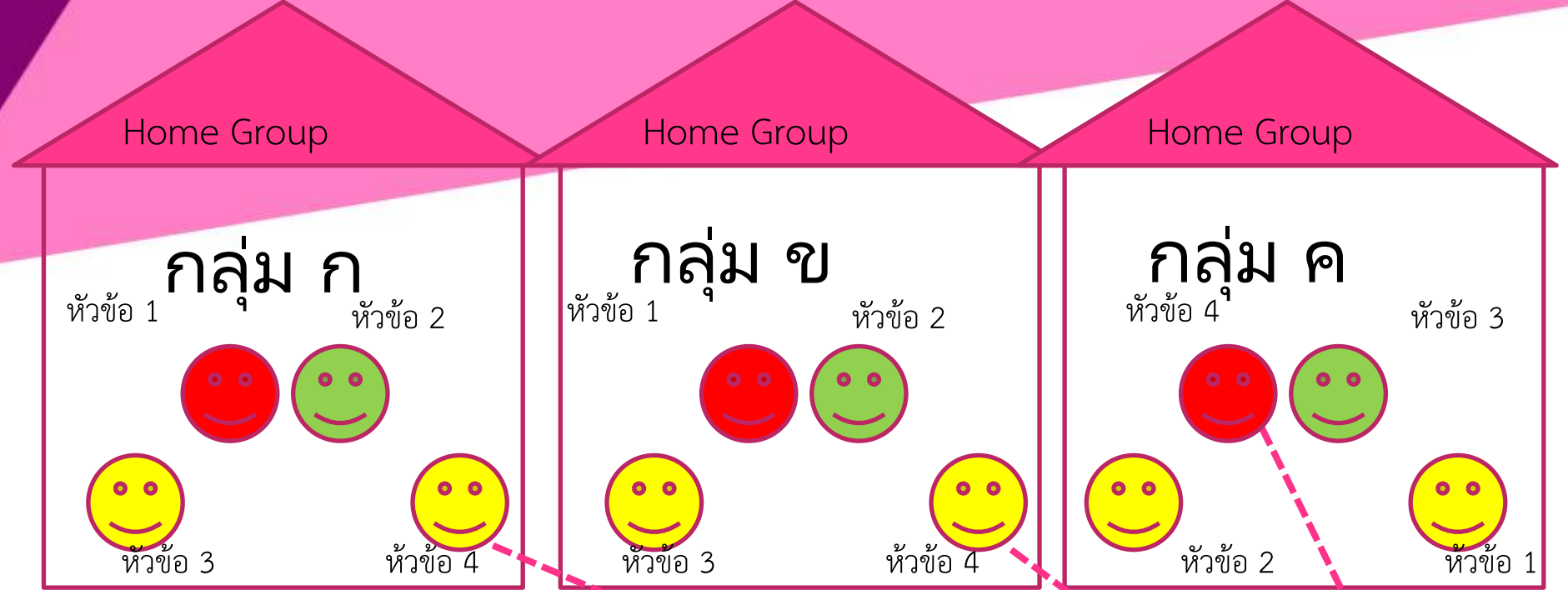
กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายไป
รวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน
ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) ขึ้นมา
และร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นอย่าง
ละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็น
ปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

4. สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกทุกคนได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

5. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะ
ได้คะแนนเป็นรายบุคคล และนำคะแนนของทุก
คนในกลุ่มบ้านของเรามารวมกัน (หรือหา
ค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด
ได้รับรางวัล

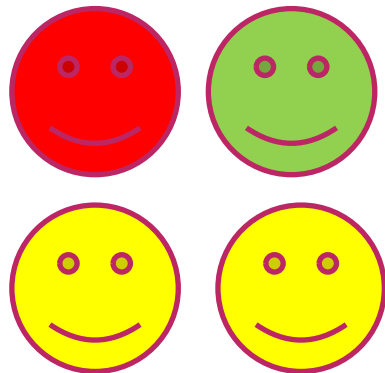
ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น**
ทักษะการประสานสัมพันธ์ ทักษะการคิด ทักษะการแสวงหา
ความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา

Teams Games Tournament

กลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3

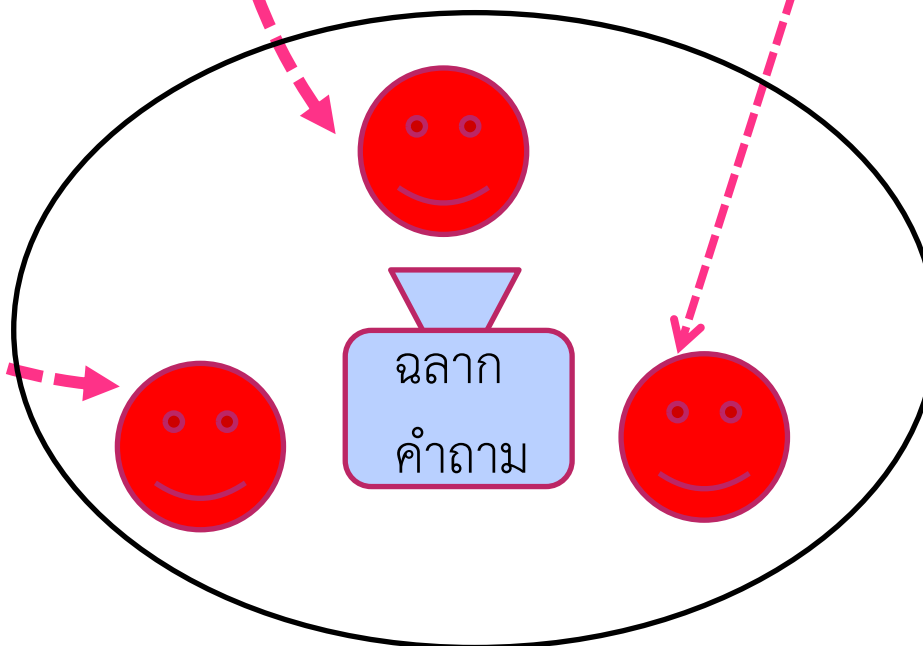
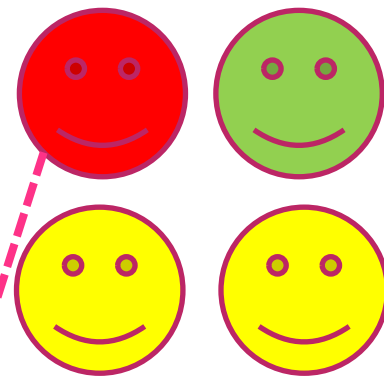
กลุ่มที่ 1

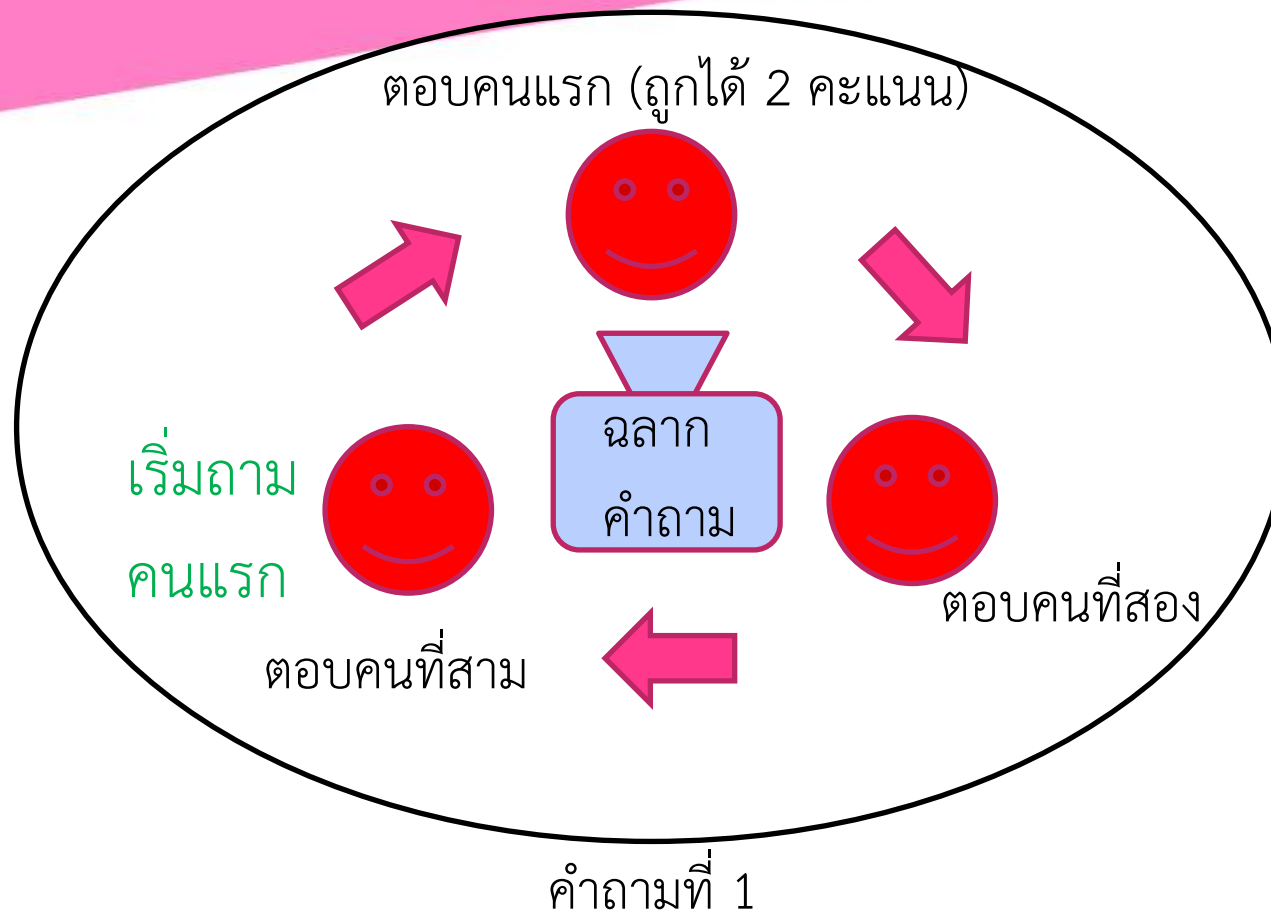

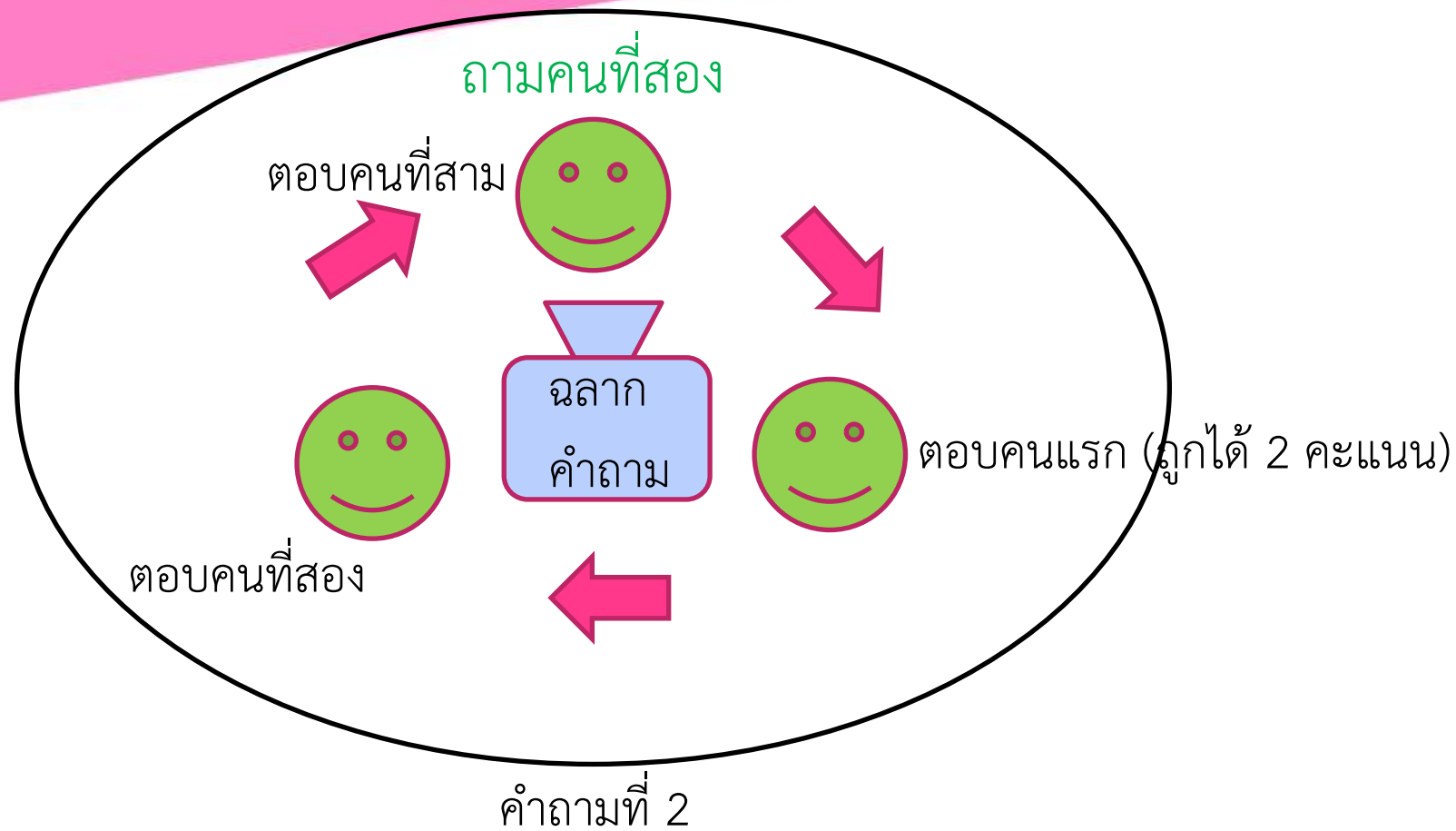
กลุ่มที่ 2

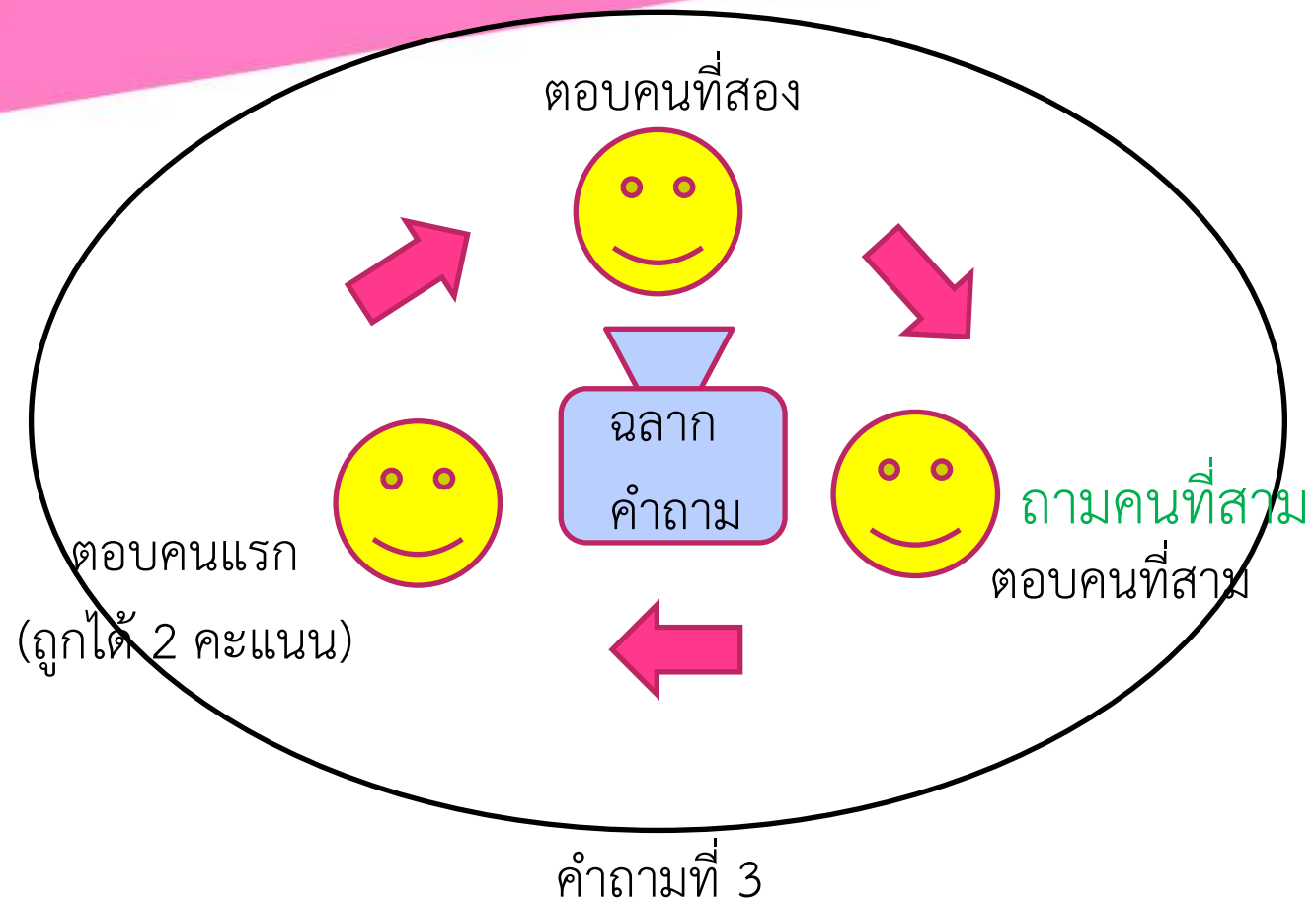

กลุ่มที่ 3

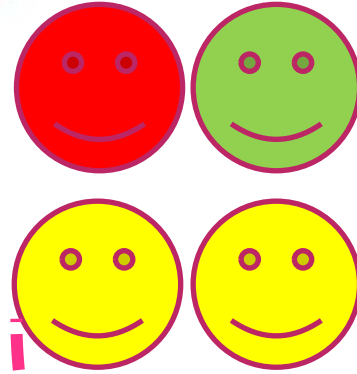

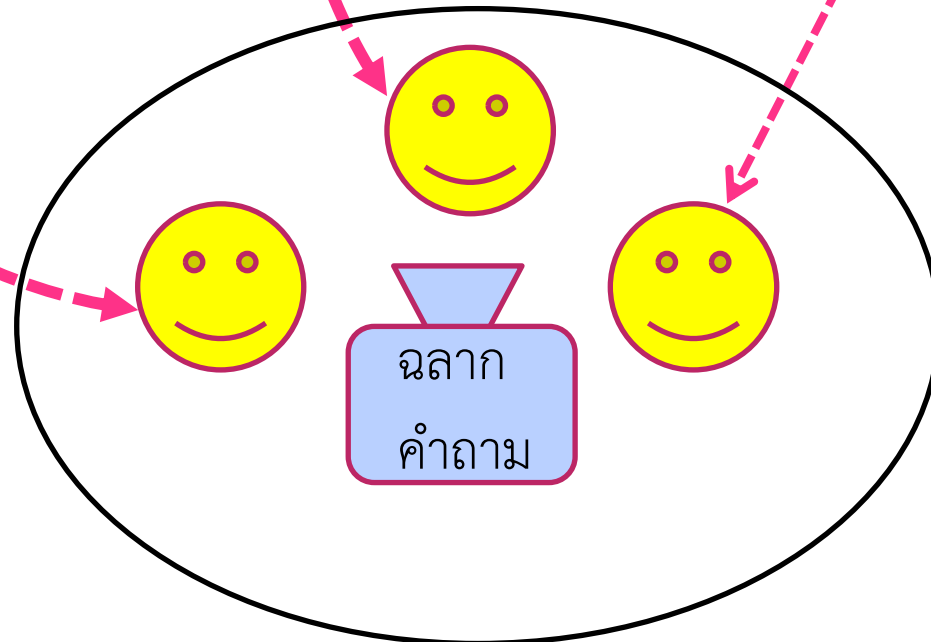
กลุ่มชายล้วน

กลุ่มบ้านพันธมิตร

กลุ่มกริฟฟินดอร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม